

ભારતીય ઇતિહાસ પ્રશ્નપત્ર -2

1. સંગમ સાહિત્ય “ તોલ્લાકાપિયમ’ના લેખક તોલ્લાકાપિયર કયા ધર્મના અનુયાયી હતા ?
(A) શિવ ધર્મ (B) જૈન ધર્મ (C) બૌદ્ધ ધર્મ (D) ભાગવત ધર્મ
2. પીં ઢારાઓનો નાશ તથા દરેક જીલ્લામાં એક દિવાની સતા અને ફોજદારી અદાલતની સ્થાપના કોને કરી હતી ?
(A) વોરન હેસ્ટિંગ્સ (B) લોર્ડ કર્ઝન (C) લોર્ડ વેલેસ્લી (D) લોર્ડ રિપન
3. નીચે આપેલ પ્રાચીન યુદ્ધ વિષયમાં કયું વિધાન ખોટું છે
(1) લોર્ડ કલાઈવ અને બંગાળના નવાબ સિરાજ - ઉદ-દૌલા વચ્ચે પ્લાસીનું યુદ્ધ થયું જેમાં લોર્ડ કલાઈવનો વિજય થયો.
(2) તાલીકોટાનું યુદ્ધ હુસૈન નિઝામ અને રામરાજા વચ્ચે થયું હતું.
(3) કર્લિંગનું યુદ્ધ સમ્રાટ અશોક અને કર્લિંગના રાજા વચ્ચે થયું જેમાં સમ્રાટ અશોકનું હૃદય પરીવર્તન થયું.
(4) હલ્દીઘાટના યુદ્ધમાં સમ્રાટ અશોક અને રાણા પ્રતાપ વચ્ચે થયું જેમાં અકબરનો પરાજય થયો.
(A) માત્ર 2 (B) માત્ર 1,2 અને 3 (C) માત્ર 4 (D) આપેલ તમામ
4. લોર્ડ વિલિયમ બેન્ટિંગ દ્વારા નીચેના પૈકી કયા સુધારા કરવામાં આવેલ હતા ?
(1) સતી પ્રથા નાબૂદી (2) અંગ્રેજી શિક્ષણને પ્રોત્સાહન
(3) ઠગોની નાબૂદી (4) નોકરીઓનું ભર્તિયકરણ માટેના પગલાં
(A) માત્ર 2 (B) માત્ર 1,2 અને 3 (C) માત્ર 4 (D) આપેલ તમામ
5. તુર્કાન-એ-ચહલગાની સંગઠનની સ્થાપના કોને કરી હતી ?
(A) જલાલુદ્દીન ખલજી (B) ગ્યાસુદ્દીન બલ્બન (C) શમસુદ્દીન ઇલ્તુતમીશ (D) ફિરોઝશાહ તુઘાલક
6. સર વિલિયમ હંટરનો અધ્યક્ષતા હેઠળ ભારતીય શિક્ષણ આયોગની નિમણૂક કોને કરી હતી ?
(A) લોર્ડ લ્યુટન (B) લોર્ડ કર્ઝન (C) લોર્ડ વેલેસ્લી (D) લોર્ડ રિપન
7. સિંધૂ સભ્યતાના અવશેષોમાંથી મળેલી નર્તિકાની મૂર્તિ કઈ ધાતુની છે ?
(A) ચાંદી (B) બુ (C) કાંસુ (D) પિત્તળ
8. મુઘલ બાદશાહ ઔરંગઝેબ અંગે અયોગ્ય બાબત શોધો.
(A) દિલ્હીના ઔરંગઝેબ રોડનું નામ સુભાષબાબુ રોડ કરી દેવાયું છે.
(B) તેનો બે વખત રાજ્યાભિષેક થયો હતો.
(C) તે ટોપીઓ સિવિ અને કુરાનની આયાતો લખી પોતાનું ગુજરાન ચલાવતો હતો.
(D) જજીયાવેરો પુન:લાગુ કર્યો હતો
9. ભક્તિ આંદોલન વિશે બંધબેસતી ન હોય તેવી બાબતો જણાવો.
(A) ભારતમાં ભક્તિ આંદોલનની શરૂઆત ઉત્તર ભારતથી થઈ હતી.
(B) ભક્તિ આંદોલનને દક્ષિણ ભારતમાંથી ઉત્તર ભારતમાં રામાનંદ દ્વારા લાવવામાં આવ્યું.
(C) સગુણ સંપ્રદાય પુનર્જન્મમાં વિશ્વાસ રાખતો હતો.
(D) નિર્ગુણ સંપ્રદાય જે ભગવાનને નિરાકાર રૂપમાં પૂજતો હતો.

10. નીચેનામાંથી કયું વિધાન પૂના કરાર સંદર્ભે સાચું નથી ?

- (A) વંચિત વર્ગો માટે અલગ મતદાર મંડળનો વિચાર પડતો મૂકાયો.
(B) વંચિત વર્ગોને લઘુમતી તરીકે જાહેર કરવામાં આવી.
(C) પ્રાંત વિધાનસભામાં વંચિત વર્ગો માટે આરક્ષિત બેઠકો વધારવામાં આવી.
(D) તે કરાર મહાત્મા ગાંધીજી અને ડૉ. બી.આર. આંબેડકર વચ્ચે થયો હતો.

11. અલ્લાઉદ્દીન ખલજી વિશે અયોગ્ય બાબત શોધો.

- (A) તેને દિલ્હીમાં અલલાઈ દરવાજા અને સીદીના કિલ્લાનું નિર્માણ કરાવ્યું હતું.
(B) તેણે દૂધાળું પશુ પર ચરાઈ કાર અને ઝૂપડપટ્ટી પર ગઢી કાર ચાલુ કરાવ્યા હતા.
(C) તેણે સામાજિક સુધારા માટે ઓળખાય છે.
(D) તેણે સેનાને રોકડમાં વેતન અપાઈ સ્થાયી સેનાનું ગઠન કર્યું હતું.

12. નીચેના પૈકી કયો વેદ કેટલાક વિદ્વાનો વેદ તરીકે સ્વીકારવાનો ઇનકાર કરે છે ?

- (A) ઋગ્વેદ (B) સામવેદ (C) યજુર્વેદ (D) અથર્વવેદ

13. ભારતના સુપ્રસિદ્ધ કિલ્લાઓ અને તેના રાજ્યોને યોગ્ય રીતે જોડકા જોડો.

- (1) કાંગડાનો કિલ્લો (a) રાજસ્થાન
(2) સિંહગઢનો કિલ્લો (b) હિમાચલપ્રદેશ
(3) રણથંભોરનો કિલ્લો (c) બિહાર
(4) રોહતાસનો કિલ્લો (d) મહારાષ્ટ્ર
(A) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a (B) 1 - b, 2 - d, 3 - a, 4 - c
(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - a, 3 - d, 4 - b

14. નીચે આપેલ યાદીની વિગતો સરખાવી યોગ્ય જોડકા જોડો.

- (1) શંકરાચાર્ય (a) કૈવલાદ્વૈત
(2) રામાનુજાચાર્ય (b) વિશિષ્ટાદ્વૈત
(3) શ્રીકંઠ (c) શિવાદ્વૈત
(4) નિંબાર્કાચાર્ય (d) દ્વૈતાદ્વૈત
(A) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b
(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - a, 3 - d, 4 - b

15. સૌથી નાની વયે ફાંસીએ લટકી જનાર ક્રાંતિવીર કોણ હતા ?

- (A) વીર ભગતસિંહ (B) ખુદીરામ બોઝ (C) ચંદ્રશેખર આઝાદ (D) વીર સાવરકર

16. કયા મોઘલ બાદશાહે અંગ્રેજોને ભારતમાં વેપાર કરવાની છૂટ આપી હતી ?

- (A) શાહજહાં (B) અકબર (C) જહાંગીર (D) અલાઉદ્દીન ખલજી

17. અશોકનો શિલાલેખ વાંચવામાં સફળતા મેળવનાર કોણ હતા ?

- (A) મેક્સમૂલર (B) જેમ્સ પ્રિન્સેસ (C) એડમ સ્મિથ (D) એકપણ નહીં

18. સુભાષચંદ્ર બોઝની સ્થાપેલ આઝાદ હિન્દ ફોઝની મહિલા રેજિમેન્ટ તરીકે કોણ હતું ?

- (A) રાણી લક્ષ્મીબાઈ (B) બેગમ હઝરત મહલ (C) રાણી દુર્ગાવતી (D) રાણી ચેનમ્મા
19. ઋગ્વેદના સુકતોની રચના ક્યાં થઈ હતી ?
- (A) ગુજરાત (B) ઉત્તરપ્રદેશ (C) રાજસ્થાન (D) પંજાબ
20. ભારતના ક્રાંતિકારી અને ક્રાંતિ યોજના વિશે યોગ્ય જોડકા જોડો.
ક્રાંતિકારી	ક્રાંતિ યોજના
(1) ખુદીરામ બોઝ	(a) ચિત્તાગોંગ શસ્ત્રાગાર કાંડ
(2) અશફાક ઉલ્લાખાન	(b) કાકોરી કાંડ
(3) સૂર્યસેન	(c) આલીપોર બોમ્બ કાંડ
(4) જનરલ ડાયર	(d) જલિયાવાલા બંગ હત્યાકાંડ
(A) 1 - c, 2 - b, 3 - a, 4 - d	(B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b
(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d	(D) 1 - c, 2 - a, 3 - d, 4 - b
21. ઇ.સ. 1910માં ભારતમાં 'મફત અને ફરજિયાત શિક્ષણ'નો પ્રસ્તાવ બ્રિટિશ વિધાન પરિષદમાં કોણે મૂક્યો હતો ?
- (A) ગોપાલ કૃષ્ણ ગોખલે (B) બાલ ગંગાધર તિલક (C) રાજારામ મોહનરાય (D) સરદાર પટેલ
22. ઇ.સ. 1944માં આઝાદ હિન્દ ફોજ નો ધ્વજ ફરકાવનાર પ્રથમ વ્યક્તિ કોણ હતા ?
- (A) કર્નલ શૌકત મલિક (B) મેડમ ભિખાજી કામા (C) રાણી લક્ષ્મીબાઈ (D) કેપ્ટન લક્ષ્મી સહેગલ
23. નીચેના પૈકી કોણ પ્રથમ ગવર્નર જનરલ અને વાઇસરોય એમ બંને હતા ?
- (A) લોર્ડ કેનિંગ (B) લોર્ડ ડેલહાઉસી (C) લોર્ડ વેલેસ્લી (D) લોર્ડ રિપન
24. ક્યા વાઈસરોયને 1878માં ભારતીય ભાષાઓના સમાચારપત્રો પર અંકુશ લગાવ્યો હતો ?
- (A) લોર્ડ લિટન (B) લોર્ડ વિલિયમ બેટિંગ (C) લોર્ડ વેલેસ્લી (D) લોર્ડ રિપન
25. બાબરે તેની આત્મકથા 'બાબરનામા' કઈ ભાષામાં લખી છે ?
- (A) પર્શિયન (B) મરાઠી (C) તૂર્કી (D) ઉર્દૂ
26. સ્વતંત્રતા પછી સૌપ્રથમ વડી અદાલતની સ્થાપના કરનાર પ્રથમ રાજ્ય કયું છે ?
- (A) મહારાષ્ટ્ર (B) ગુજરાત (C) ઓડિશા (D) રાજસ્થાન
27. શાહજહાંએ " પંડિતરાજ"નું બિરુદ કયા સંસ્કૃત કવિને આપ્યું હતું ?
- (A) રૂપ ગોસ્વામી (B) વિમલકીર્તિ (C) નીલકંઠ દીક્ષિત (D) જગન્નાથ
28. પ્રાચીન સમયમાં કયા સ્થળને ભારતનું સૌથી પ્રાચીન ગામ ગણી શકાય ?
- (A) મેહરગઢ (B) લાંઘણજ (C) કુર્નૂલ (D) ઇનામગામ
29. પાણીપતનું પહેલું યુદ્ધ કોની વચ્ચે લડાયું હતું ?
- (A) બાબર અને રાણાસંગ (B) અકબર અને હેમુ (C) શેરશાહ અને હુમાયું (D) બાબર અને ઇબ્રાહિમ લોદી
30. અંગ્રેજ લેખક વિન્સન્ટ આર્થર સ્મિથે કયો પ્રાચીન ભારતને લગતો સૌપ્રથમ આધારભૂત ગ્રંથ લખ્યો છે ?
- (A) ઇયર્લી હિસ્ટ્રી ઓફ ઇન્ડિયા (B) ધ વન્ડર ઘેટ ઇન્ડિયા
(C) ઇન્ડોડકશન ઓફ ઇન્ડિયન હિસ્ટ્રી (D) ફાધર ઓફ હિસ્ટ્રી
31. કૃષ્ણનો પ્રથમ ઉલ્લેખ કયા ઉપનિષદમાં જોવા મળે છે ?

- (A)આર્યુવેદ (B)કઠોપનિષદ (C) મુંડકોપનિષદ (D) છાંદગ્યોપનિષદ
32. ભારતના ધર્મોત્તર સાહિત્ય વિષે અયોગ્ય બાબત શોધો.
 (A) પ્રાચીન ભારતનું પ્રથમ કાયદાગ્રંથ ' મનુસ્મૃતિ' છે.
 (B) પાણિનીનો ' અષ્ટાધ્યાયી' સંસ્કૃત વ્યાકરણનો સૌથી પ્રાચીન ગ્રંથ છે.
 (C) કૌટિલ્ય રચિત ' અર્થશાસ્ત્ર' ભારતીય રાજનીતિક વ્યવસ્થા અને રાજ્યના સ્વરૂપ વિષે માહિતી આપે છે.
 (D) ભાસ રચિત નાટકોમાં મેઘદૂત અને ઋતુસંહારમાં ગુપ્તકાલીન બહર્તની સામાજિક પરિસ્થિતિનું વર્ણન છે.
33. સમ્રાટ આશિકના શિલાલેખો પ્રાકૃત ભાષામાં કઈ લિપિમાં લખાયેલ છે ?
 (A) ખરોષ્ઠી (B) બ્રાહ્મી (C) સંસ્કૃત (D) ગ્રીક
34. પ્રાચીન ભારતના ધાર્મિક સાહિત્યમાં કયા ઇતિહાસ ગ્રંથમાં કાશ્મીરના ઇતિહાસનું વર્ણન જોવા મળે છે ?
 (A) રાજતરંગિણી (B) હર્ષચરિત (C) અષ્ટાધ્યાયી (D) અર્થશાસ્ત્ર
35. ભારતમાં સૌથી જૂના પંચમાર્ક સિક્કા શાના બનેલા હતા ?
 (A) સોનું અને ચાંદી (B) ચાંદી અને ટેસ્ટન (C) ચાંદી અને તાંબુ (D) સોનું અને તાંબુ
36. સર્વોચ્ચ અદાલતમાં મુખ્ય ન્યાયાધીશ પદ નિમણૂક પામનાર સર્વપ્રથમ મહિલા કોણ હતા ?
 (A) અન્ના ચાન્ડી (B) લીલા શેઠ (C) ફાતિમા બીબી (D) ઇન્દુ મલ્હોત્રા
37. પ્રાચીન ભારતમાં મૂર્તિ સ્થાપત્ય વિશે નીચેના કથનો પૈકી કયું વિધાન સાચું છે
 i. કૃષ્ણાયુગની મૂર્તિકલામાં વિદેશી પ્રભાવ જોવા મળે છે
 ii. મૂર્તિકલામાં ગાંધાર શૈલી અને મથુરા કલાશૈલી સર્વશ્રેષ્ઠ છે.
 iii. સાંચી, અમરાવતી અને બોધગયામાં મળેલી મૂર્તિઓમાં કલાનો વિકાસ જોવા મળે છે.
 (A) ફક્ત -i (B) ફક્ત- ii (C) ફક્ત- iii (D) આપેલ તમામ
38. ગૌતમબુદ્ધના પારંભિકજીવનની ચર્ચા બૌદ્ધ સાહિત્યના કયા ગ્રંથમાં કરવામાં આવી છે ?
 (A) ત્રિપિટક (B) સુત્તપિટક (C) વિનયપિટક (D) અભિધમ્મપિટક
39. બુદ્ધના ત્રિપિટકમાં કયા વિભાગમાં બૌદ્ધ સાધુ અને સાધ્વીઓ માટેના નિયમોનો સમાવેશ થાય છે ?
 (A) સુત્તપિટક (B) વિનયપિટક (C) અભિધમ્મપિટક (D) એકપણ નહીં
40. ચન્દ્રગુપ્ત મૌર્યની શાસનવ્યવસ્થા તથા ભારતની સામાજિક અને વેપાર- વાણિજ્ય જેવી માહિતી કયાં ગ્રંથમાં પ્રાપ્ત થાય છે ?
 (A) અર્થશાસ્ત્ર (B) નેચરલ જિયોગ્રાફી (C) ઇન્ડિકા (D) એકપણ નહીં
41. ભારતની પ્રાચીન વિદ્યાપીઠો વિશે યોગ્ય જોડકા જોડો.
 વિદ્યાપીઠનું નામ સ્થળ
 (1)વલ્લભી (a) ગુજરાત
 (2)નાલંદા (b) પશ્ચિમ બંગાળ
 (3)વિક્રમશીલા (c) ઓડિશા
 (4)પુષ્પગીરી (d) બિહાર
 (A) 1 - c, 2 - b, 3 - a, 4 - d (B) 1 - a, 2 - d, 3 - b, 4 - c

- (C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - a, 3 - d, 4 - b
42. શહેનશાહ અકબરે કયા રાજ્યની રાજકુંવરી સાથે લગ્ન કર્યા હતા ?
 (A) આગ્રા (B) અજમેર (C) આમેર (D) બિકાનેર
43. હડપ્પીય સભ્યતાના લોકો કઈ ધાતુથી અજાણ હતા ?
 (A) સોનું (B) તાંબુ (C) કાંસુ (D) લોખંડ
44. સ્વતંત્રતા સંગ્રામ દરમિયાન પ્રકાશિત ' ફિડમ મુવમેન્ટ ઓફ ઈન્ડિયા' પુસ્તકના લેખક કોણ હતા ?
 (A) રામચંદ્ર ગુહા (B) બિપીનચંદ્ર (C) નગેન્દ્રનાથ ગુપ્તા (D) ડૉ.તારાચંદ
45. હડપ્પીય સભ્યતાનાની કઈ સંસ્કૃતિમાંથી એક દાઢીવાળા પુરુષની પથ્થરની મૂર્તિ મળી આવી હતી ?
 (A) કાલીબંગન (B) લોથલ (C) મોહે-જો- દડો (D) ધોળાવીરા
46. કયા જૈન તીર્થકરે કર્મના બંધનોમાંથી મુક્ત થવા માટે ' ત્રિરત્ન' નો માર્ગ આપ્યો હતો ?
 (A) ઋષભદેવ (B) મહાવીર સ્વામી (C) અજીતનાથ (D) પાર્શ્વનાથ
47. હડપ્પીય સભ્યતાની શોધ કયારે થઈ હતી ?
 (A) ઇ.સ. 1920 (B) ઇ.સ. 1921 (C) ઇ.સ. 1922 (D) ઇ.સ. 1923
48. ઋગ્વેદની રચના કયારે થઈ હોવાનું મનાય છે ?
 (A) ઇ.સ. પૂર્વે 1000 (B) ઇ.સ. પૂર્વે 1500 (C) ઇ.સ. પૂર્વે 1100 (D) ઇ.સ. પૂર્વે 1200
49. ઋગ્વેદકાલીન સમાજમાં રાજા માટે શું શબ્દ વપરાતો હતો ?
 (A) રાજવી (B) રાજકુમાર (C) રાજન્ય (D) રાજાધિરાજ
50. હડપ્પીય સભ્યતામાં આવેલ નગરો અને નામનો અર્થ વિશે યોગ્ય જોડકા જોડો.
 (1) હડપ્પા (a) સફેદ કૂવો
 (2) મોહે-જો-દડો (b) લાશની ઢગલો
 (3) લોથલ (c) મરેલાની ટેકરી
 (4) ધોળાવીરા (d) શિવનું ભોજન
 (A) 1 - c, 2 - b, 3 - a, 4 - d (B) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a
 (C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - a, 3 - d, 4 - b
51. પ્રાચીન ગ્રંથ ઋગ્વેદકાળ વિશે નીચેના કથનો પૈકી કયું વિધાન સાચું છે
 i. ઋગ્વેદમાં આર્યસમાજનો મૂળભૂત એકમ પરિવાર હતો અને તેમાં વર્ણવ્યવસ્થા કે જાતિવ્યવસ્થાનો ઉલ્લેખ જોવા મળતો નથી
 ii. ઋગ્વેદની ઋચાઓ રચવામાં ઘોષા, લોપામુંદ્રા, ગાગી અને મૈત્રી જેવી વિદુષી મહિલાનો ફાળો સવિશેષ હતો.
 iii. ઋગ્વેદકાલીન આર્યોનો પશુપાલન સાથે ધનિષ્ઠ સંબંધ દર્શાવે છે અને પુશન નામના દેવતા પશુપાલકોના આરાધ્યદેવ હતા.
 iv. ઋગ્વેદમાં ઇન્દ્રનો સૌથી વધારે વખત ઉલ્લેખ થયો છે પરંતુ અન્ય દેવ અગ્નિ પણ હતા.
 (A) ફક્ત -i અને ii (B) ફક્ત- i,ii અને iii (C) ફક્ત- iii (D) આપેલ તમામ

52. કયા વેદમાં આર્ય અને અનાર્ય સંસ્કૃતિનો સમન્વય જોવા મળે છે ?

(A) ઋગ્વેદ

(B) સામવેદ

(C) યજુર્વેદ

(D) અથર્વવેદ

53. નીચે આપેલ હડપ્પા સંસ્કૃતિ અને સ્થળ વિષે યોગ્ય જોડકા જોડો.

સંસ્કૃતિ

સ્થળ

(1) કાલીબંગન

(a) ઉત્તરપ્રદેશ

(2) આલમગીરીપુર

(b) ગુજરાત

(3) લોથલ

(c) રાજસ્થાન

(4) બનવાલી

(d) હરિયાણા

(A) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - a, 3 - b, 4 - d

54. નીચે આપેલ હડપ્પા સંસ્કૃતિ અને નદી વિષે યોગ્ય જોડકા જોડો.

સંસ્કૃતિ

નદી

(1) મોહે -જો-દડો

(a) રાવી

(2) કાલીબંગન

(b) ભોગાવો

(3) લોથલ

(c) ઘઘ્ધર-હાકરા

(4) હડપ્પા

(d) સિંધૂ

(A) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - a, 3 - b, 4 - d

55. નીચે આપેલ હડપ્પીય સભ્યતા અને તેની વિશિષ્ટતા વિષે યોગ્ય જોડકા જોડો.

(1) કાલીબંગન

(a) વિશિષ્ટ પ્રકારના અનાજના કોઠાર

(2) ઘોળાવીરા

(b) આંતર રાષ્ટ્રીય વેપારી મથક

(3) લોથલ

(c) કૃષિકાંતિનું મુખ્ય મથક

(4) હડપ્પા

(d) સૌથી પ્રાચીન વોટર મેનેજમેન્ટ

(A) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - b, 4 - a

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - a, 3 - b, 4 - d

56. ભારતના સુપ્રસિદ્ધ સંગીતવાદ્યો અને સંગીતકારોને યોગ્ય રીતે જોડકા જોડો.

(1) તબલા

(a) સપન ચૌધરી

(2) વીણા

(b) હાફિઝખાન

(3) વાયોલિન

(c) એલ. સુબ્રમણ્યમ

(4) સરોદ

(d) એસ. બાલાચંદ્રન

(A) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a (B) 1 - b, 2 - d, 3 - a, 4 - c

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - a, 2 - d, 3 - c, 4 - b

57. 'અહિંસા પરમો ધર્મ' વાક્યનો ઉપયોગ સૌથી વધુ વખત કયા ગ્રંથમાં થયો છે ?

(A) વિષ્ણુ પુરાણ (B) સ્કંદપુરાણ (C) ગરુડ પુરાણ (D) ભાગવત પુરાણ
58. સાહિત્ય અને કલાના ઉત્તેજનના કારણે કૃષ્ણદેવરાય કયા નામે ઓળખાયા ?

(A) આંધ્રના ભોજ (B) દક્ષિણના ભોજ (C) વિજયનગરના ભોજ (D) કર્ણાટકના ભોજ
59. નીચે આપેલ હડપ્પીય સભ્યતા અને તેની વિશિષ્ટતા વિષે યોગ્ય જોડકા જોડો.

- (1) કાલીબંગન (a) મણકા બનાવવાની અને તેને શારવાની ફેકટરી
(2) રંગપુર (b) તાંબાના અનેકવિધ પ્રકારના ઓજારોનું નિર્માણ
(3) લોથલ (c) પથ્થરના મણકા બનાવવાની ફેકટરી
(4) ચાન્હુદડો (d) હડપ્પીય સભ્યતા તરફની ગતિ દર્શાવે છે.

- (A) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - b, 4 - a
(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - b, 2 - d, 3 - a, 4 - c

60. આદિમાનવોના સ્થાયી જીવનનો પ્રથમ સાથીદાર કોણ હતું ?

- (A) બળદ (B) ગાય (C) ભેંસ (D) કૂતરો

61. ગૌતમ બુદ્ધે લોકોને કઈ ભાષામાં ઉપદેશ આપ્યો હતો ?

- (A) સંસ્કૃત (B) હિન્દી (C) અર્ધમાગધી (D) પાલી

62. નીચે આપેલ હડપ્પીય સભ્યતા અને તેની વિશિષ્ટતા વિષે યોગ્ય જોડકા જોડો.

- (1) કાલીબંગન (a) માટીના હાલના અવશેષો પ્રાપ્ત થાય છે.
(2) મોહે -જો- દડો (b) ખેડેલા ખેતરોના અવશેષો પ્રાપ્ત થાય છે.
(3) બનાવાલી (c) સ્ટેડિયમ અને સાઈનબોર્ડના અવશેષો પ્રાપ્ત થાય છે.
(4) ધોળાવીરા (d) સુતરાઉ કાપડના અવશેષો પ્રાપ્ત થાય છે.

- (A) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - b, 4 - a
(C) 1 - b, 2 - d, 3 - a, 4 - c (D) 1 - b, 2 - a, 3 - d, 4 - c

63. ઋગ્વેદમાં કેટલા સૂકતો આવેલા છે ?

- (A) 1000 (B) 1028 (C) 1015 (D) 1038

64. આર્યો ભારતમાં સૌપ્રથમ કયા પ્રદેશમાં રહેતા હતા ?

- (A) સપ્તસિંધુ (B) પંજાબ (C) ઉત્તરપ્રદેશ (D) બંગાળ

65. ઉપનિષદ વિશે નીચેના કથનો પૈકી કયું વિધાન સાચું છે

i. ઉપનિષદો અસત્યમાંથી સત્ય, મૃત્યુમાંથી અમૃત અને અંધારમાંથી પ્રકાશ તરફ જવાનો માર્ગ બતાવે છે.

ii. ઉપનિષદો જ્ઞાનપ્રાપ્તિ માટે સદાચાર અને નીતિના આચરણને જરૂરી ગણાવે છે.

iii. ઉપનિષદોની કુલ સંખ્યા 108 છે. અને તે ગદ્યમાં લખાયેલા છે.

iv. ઉપનિષદનું તત્વજ્ઞાન આત્માને મહત્વ આપે છે. કર્મફળના સિદ્ધાંત પ્રમાણે પોતાના કર્મનું ફળ અવશ્ય મળે છે.

- (A) ફક્ત -i અને ii (B) ફક્ત- i,ii અને iii (C) ફક્ત- iii (D) આપેલ તમામ

66. સંગીતના વિવિધ રાગ અને સમય વિશે યોગ્ય રીતે જોડકા જોડો.

- (1) ભૈરવ રાગ (a) રાત્રે
(2) મેઘા રાગ (b) સવારે
(3) દીપકરાગ (c) સાંજે
(4) શ્રી રાગ (d) બપોરે

(A) 1 - b, 2 - d, 3 - a, 4 - c (B) 1 - d, 2 - b, 3 - a, 4 - c

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - a, 2 - d, 3 - c, 4 - b

67. આર્યોનું મૂળ વતન કયું હોવાનું મનાય છે ?

- (A) મધ્યએશિયા (B) ઈરાન (C) યુરેશિયા (D) ભારત

68. ઋગ્વેદમાં દર્શાવેલ સપ્તસિંધૂ પ્રદેશ વર્તમાન ભારતનો કયો પ્રદેશ હોવાનું સવિશેષ સંભવ છે ?

- (A) પશ્ચિમ બંગાળ (B) બિહાર (C) આંધ્રપ્રદેશ (D) પંજાબ

69. ઉપનિષદમાં વર્ણવાયેલ દાર્શનિક વિચારધારા વિશે યોગ્ય જોડકા જોડો.

રચયિતા દર્શન

- (1) મહર્ષિ કપિલ (a) વૈશેષિક
(2) મહર્ષિ પતંજલિ (b) ન્યાય
(3) મહર્ષિ ગૌતમ (c) યોગ
(4) મહર્ષિ કણાદ (d) સાંખ્ય

(A) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - b, 4 - a

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - a, 3 - b, 4 - d

70. ઉપનિષદમાં વર્ણવાયેલ દર્શન અને દાર્શનિક વિચારધારા વિશે યોગ્ય જોડકા જોડો.

રચયિતા દર્શન

- (1) સાંખ્ય (a) પ્રકૃતિ અને પુરુષના દ્વેત દ્વારા સૃષ્ટિની ઉત્પત્તિ
(2) યોગ (b) સત્યને પ્રાપ્ત
(3) ન્યાય (c) યોગ
(4) વૈશેષિક (d) સાંખ્ય

(A) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - b, 4 - a

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - a, 3 - b, 4 - d

71. નીચે દર્શાવેલ કથનો પૈકી કયું કથન સાચું છે

- i. ઇ.સ. 1492માં સ્પેનનો કોલંબસે અમેરિકાની શોધ કરી હતી.
ii. ઇ.સ. 1498માં પોર્ટુગીઝ વાસ્કો-ડી-ગામા યુરોપથી ભારત સુધીનો નવો માર્ગ શોધ્યો હતો.
iii. પોર્ટુગીઝ સરકારે હિંદમાં તેના પ્રથમ ગવર્નર તરીકે આલ્મોડાની નિયુક્તિ કરી હતી.
iv. આલ્મોડા પછી આલ્ફાઝો અલ્બુકર્કને ગોવા જીતી પોર્ટુગીઝ રાજ્યની રાજધાની બનાવી.

- (A) ફક્ત -i અને ii (B) ફક્ત- i,ii અને iii (C) ફક્ત- iii (D) આપેલ તમામ

72. ભારતીય ઇતિહાસના પિતા તરીકે ઓળખતા મેગેસ્થનીસે કયા ગ્રંથમાં ભારતીય ઇતિહાસને ક્રમબંધ લખ્યો છે ?
(A) ઇન્ડિકા (B) ફાધર ઓફ હિસ્ટ્રી (C) હિસ્ટ્રોરિકા (D) ધ વન્ડર ઘેટ ઇન્ડિયા

73. ઇતિહાસમાં ' શાહ-એ-બેખબર' તરીકે કોણ ઓળખાય છે ?

(A) બહાદુરશાહ પ્રથમ (B) જહાંદરશાહ (C) મુહમ્મદ શાહ (D) બહાદુરશાહ દ્વિતીય

74. ભગવાન ગૌતમ બુદ્ધે સારનાથ ખાતે આપેલ પ્રથમ ઉપદેશને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?

(A) તથાગત (B) મહાભિનિષ્ક્રમણ (C) ધર્મચક્રપ્રવર્તન (D) પરિનિર્વાણ

75. શીખ ધર્મના ગુરૂ વિષે નીચે આપેલ જોડકા જોડો

(1) શીખ ધર્મના સ્થાપક (a) અંગદેવ
(2) અમૃતસર શહેર વસાવનાર (b) અર્જુન દેવ
(3) સુવર્ણમંદિર બંધાવનાર (c) ગુરૂ નાનક
(4) ગુરૂ મુખી લીપીના જનક (d) ગુરૂ રામદાસ

(A) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a (B) 1 - d, 2 - a, 3 - c, 4 - b
(C) 1 - d, 2 - b, 3 - a, 4 - c (D) 1 - c, 2 - d, 3 - b, 4 - a

76. નીચે દર્શાવેલ કથનો પૈકી કયું કથન સાચું છે

i. ભારતીય રિઝર્વ બેન્કની સ્થાપના લોર્ડ વેલિંગ્ટનના સમયમાં થઈ હતી.
ii. ભારત છોડો આંદોલનની શરૂઆત લોર્ડ લિનલીથગોના સમયમાં થઈ હતી.
iii. વડાપ્રધાન કલિમેન્ટ એટલીએ ભારતને સ્વતંત્રતા આપવાની જાહેરાત સમયે વાઈસરોય લોર્ડ વેવલ હતા.
iv. જવાહરલાલ નહેરૂના નેતૃત્વમાં લોર્ડ વેવેલના સમયમાં વચગાળાની સરકારની રચના થઈ હતી. .

(A) ફક્ત -i અને ii (B) ફક્ત- i,ii અને iii (C) ફક્ત- iii (D) આપેલ તમામ

77. નીચે દર્શાવેલ ભારતકામના પ્રકાર અને સંબંધિત રાજ્યો સંબંધિત જોડકા જોડો.

(1) પીપલી ભરતકામ (a) રાજસ્થાન
(2) બનઝારા ભરતકામ (b) ગુજરાત
(3) આરી ભરતકામ (c) આંધ્રપ્રદેશ
(4) ગોતા ભરતકામ (d) ઓડિશા

(A) 1 - c, 2 - b, 3 - a, 4 - d (B) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a
(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b

78. નીચેના બનાવોને કાલક્રમાનુસાર ગોઠવીને વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. નાગપુર સત્યાગ્રહ 2. ગાંધી-ઈર્વિન કરાર 3. અસહકારની લડત 4. એટેચમેન્ટ યોજના

(A) 1,2,3,4 (B) 4,3,2,1 (C) 3, 1, 2, 4 (D) 1, 3, 4, 2

79. નીચે આપેલ યાદીની વિગતો સરખાવી યોગ્ય જોડકા જોડો.

(1) શંકરાચાર્ય (a) કેવલાદ્વૈત
(2) રામાનુજાચાર્ય (b) વિશિષ્ટાદ્વૈત

(3) શ્રીકંઠ (c) શિવાદ્વૈત

(4) નિંબાર્કાર્ય (d) દ્વૈતાદ્વૈત

(A) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - a, 3 - d, 4 - b

80. નીચે દર્શાવેલ ચિત્રકલા અને તેને સંબંધિત રાજ્ય વિશે જોડકા જોડો.

(1) કાલીઘાટ ચિત્રકલા (a) ઝારખંડ

(2) પૈટકાર ચિત્રકલા (b) બિહાર

(3) મંજૂષા ચિત્રકલા (c) આંધ્રપ્રદેશ

(4) કલમકારી ચિત્રકલા (d) કોલકાતા

(A) 1 - c, 2 - b, 3 - a, 4 - d (B) 1 - d, 2 - a, 3 - b, 4 - c

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b

81. ભારતની પ્રખ્યાત મસ્જિદ અને તેના સ્થળને યોગ્ય રીતે ગોઠવો.

(1) જામા મસ્જિદ (a) આગ્રા

(2) મક્કાહ મસ્જિદ (b) ભોપાલ

(3) તાલ ઉલ મસ્જિદ (c) હૈદરબાદ

(4) નગીના મસ્જિદ (d) દિલ્હી

(A) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a (B) 1 - d, 2 - a, 3 - b, 4 - c

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b

82. નીચે દર્શાવેલ કથાનોમાં કયું કથન અસત્ય છે ?

(A) હિન્દી સાહિત્યનો સુવર્ણકાળ - અકબર

(B) ચિત્રકલાનો સુવર્ણકાળ - જહાંગીર

(C) સ્થાપત્યનો સુવર્ણકાળ - શાહજહાં

(D) સંગીતનો સુવર્ણકાળ - ઔરંગઝેબ

83. હડપ્પીય સભ્યતાના લોકો શાના ઉપાસક હોવાના અવશેષો મળી આવ્યા છે ?

(A) વૃક્ષ અને પશુપાલન (B) વૃક્ષ અને મૂર્તિપૂજા (C) મૂર્તિપૂજા અને પશુપાલન (D) એકપણ નહીં

84. વેદકાલીન સમયમાં ગાયને તમામ ઈચ્છાઓ પૂરી કરવાવાળીને શું કહેવામાં આવતી હતી ?

(A) ગૌમાતા

(B) કામદા

(C) ગોમતી

(D) દુહિતા

85. નીચે દર્શાવેલ બૌદ્ધ સભાના પરિણામો અંગેના કથનો પૈકી કયું કથન સાચું છે

i. પ્રથમ - સુત્તપિટક અને વિનયપિટકની રચના થઈ હતી.

ii. બીજી - સ્થાવરવાદી અને મહાસંઘિક ભાગલા પડયા.

iii. ત્રીજી - અભિધમપિટકની રચના થઈ હતી.

iv. ચોથી - હિનયાન અને મહાયાન એમ બે ફાંટા પડયા.

(A) ફક્ત - i અને ii

(B) ફક્ત - i, ii અને iii

(C) ફક્ત - iii

(D) આપેલ તમામ

86. આર્યો ભારતમાં સૌપ્રથમ કયા પ્રદેશમાં રહેતા હતા ?
 (A) પંજાબ (B) બંગાળ (C) સપ્તસિંધુ (D) ઉત્તરપ્રદેશ
87. કયા ગ્રંથમાં અસત્યમાંથી સત્ય તરફ, મૃત્યુમાંથી અમૃત તરફ અને અંધકારમાંથી પ્રકાશ તરફ જવાનો માર્ગ બતાવ્યો છે ?
 (A) ઉપનિષદો (B) બ્રાહ્મણગ્રંથો (C) વેદો (D) આરણ્યકો
88. બ્રહ્મ અને આત્માના તત્વજ્ઞાનનો ઉપદેશ કયા ગ્રંથમાં આપવામાં આવેલ છે ?
 (A) ઉપનિષદો (B) બ્રાહ્મણગ્રંથો (C) વેદો (D) આરણ્યકો
89. કયું દર્શન ભારતીય આધ્યાત્મિક જીવનશૈલીનું તત્વજ્ઞાન છે ?
 (A) ષડ્દર્શન (B) સાંખ્યદર્શન (C) યોગ દર્શન (D) ન્યાય દર્શન
90. કયું દર્શન ભારતીય દર્શનોમાં અત્યંત મહત્વનું સ્થાન ધરાવે છે ?
 (A) ષડ્દર્શન (B) સાંખ્યદર્શન (C) યોગ દર્શન (D) ન્યાય દર્શન
91. કયું દર્શન ભારતીય દર્શનોમાં માનવજીવનનું અંતિમ લક્ષ્ય મોક્ષને ગણ્યું છે ??
 (A) ષડ્દર્શન (B) સાંખ્યદર્શન (C) યોગ દર્શન (D) ન્યાય દર્શન
92. નીચે દર્શાવેલ કથનો પૈકી કયું કથન સાચું છે
 i. વિધવા પુર્નવિવાહ અધિનિયમ લોર્ડ કેનિંગના સમયમાં પસાર થયો હતો.
 ii. ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસની સ્થાપના લોર્ડ ડફરીનના સમયમાં થઈ હતી.
 iii. પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધની શરૂઆત લોર્ડ હાર્ડિંગ સમયમાં થઈ હતી.
 iv. અમૃતસરમાં જલિયાવાલા બાગ હત્યાકાંડ લોર્ડ ચેમ્સફોર્ડના સમયમાં થયો હતો.
 (A) ફક્ત -i અને ii (B) ફક્ત- i,ii અને iii (C) ફક્ત- iii (D) આપેલ તમામ
93. ઋગ્વેદમાં દર્શાવેલ સપ્તસિંધુપ્રદેશ વર્તમાન ભારતનો કયો પ્રદેશ હોવાનું સવિશેષ સંભવ છે ?
 (A) પશ્ચિમ બંગાળ (B) બિહાર (C) પંજાબ (D) આંધ્રપ્રદેશ
94. કયા વેદમાં અંધવિશ્વાસ, જાદુ, વૈદકશાસ્ત્ર અને દવાઓ વગેરેનો ઉલ્લેખ જોવા મળે છે ?
 (A) ઋગ્વેદ (B) સામવેદ (C) અથર્વવેદ (D) યજુર્વેદ
95. નીચે દર્શાવેલ કથનો પૈકી કયું કથન સાચું છે
 i. પ્રથમ કારખાના અધિનિયમ લોર્ડ રિપન ના સમયમાં પસાર થયો હતો.
 ii. ભારત-અફઘાનિસ્તાન વચ્ચે ડ્યુરેન્ડ રેખા લોર્ડ ડફરીનના સમયમાં થઈ હતી.
 iii. સર એન્ડ્રુ ડેવરની અધ્યક્ષતામાં પોલીસ આયોગની રચના લોર્ડ કર્ઝનના સમયમાં થઈ હતી.
 iv. મુસ્લિમ લીગની સ્થાપના લોર્ડ હાર્ડિંગના સમયમાં થઈ હતી.
 (A) ફક્ત -i અને ii (B) ફક્ત- i,ii અને iii (C) ફક્ત- iii (D) આપેલ તમામ
96. આર્યોનું મૂળ વતન કયું હોવાનું મનાય છે ?
 (A) યુરેશિયા (B) મધ્યએશિયા (C) ઈરાન (D) ભારત
97. ભગવાન બુદ્ધના જીવનની ઘટનાઓ વિશે યોગ્ય રીતે ગોઠવો.
 (1) બૌદ્ધગયા (a) જન્મસ્થળ

- (2) कुशीनगर (b) आत्मज्ञान
 (3) लुम्बिनी (c) प्रथम उपदेश
 (4) सारनाथ (d) अवसान

(A) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a (B) 1 - d, 2 - a, 3 - b, 4 - c

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - b, 2 - d, 3 - a, 4 - c

98. આર્યોના જીવનના અંતિમ ભાગમાં અરણ્યમાં કરેલા ચિંતન, મનનના ફળ રૂપે રચાયેલા ગ્રંથોને શું કહે છે ?

- (A) ઉપનિષદો (B) બ્રાહ્મણગ્રંથો (C) વેદો (D) આરણ્યકો

99. કયા વેદમાં આર્ય અને અનાર્ય સંસ્કૃતિનો સમન્વય જોવા મળે છે ?

- (A) ઋગ્વેદ (B) સામવેદ (C) અથર્વવેદ (D) યજુર્વેદ

100. નીચે દર્શાવેલ જોડકા જોડો.

- (1) સાંખ્ય દર્શન (a) કપિલ મુનિ
 (2) ઉત્તરમીમાંસા (b) ગૌતમ
 (3) ન્યાય દર્શન (c) બાદરાયણ
 (4) પૂર્વમીમાંસા (d) જૈમિની

(A) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (B) 1 - d, 2 - a, 3 - c, 4 - b

(C) 1 - d, 2 - b, 3 - a, 4 - c (D) 1 - c, 2 - d, 3 - b, 4 - a

Q	A	Q	A	Q	A	Q	A	Q	A	Q	A	Q	A	Q	A	Q	A	Q	A
1	B	11	C	21	A	31	C	41	B	51	D	61	D	71	D	81	A	91	D
2	A	12	D	22	A	32	D	42	C	52	D	62	C	72	A	82	D	92	D
3	C	13	B	23	A	33	B	43	D	53	D	63	B	73	A	83	B	93	B
4	D	14	C	24	A	34	A	44	D	54	A	64	A	74	C	84	B	94	C
5	C	15	B	25	C	35	C	45	C	55	B	65	D	75	D	85	D	95	D
6	D	16	C	26	C	36	B	46	B	56	D	66	A	76	D	86	C	96	A
7	C	17	B	27	D	37	D	47	B	57	C	67	C	77	B	87	A	97	D
8	A	18	A	28	A	38	B	48	D	58	A	68	B	78	C	88	D	98	D
9	A	19	B	29	D	39	B	49	C	59	D	69	A	79	C	89	A	99	C
10	B	20	A	30	A	40	C	50	B	60	D	70	A	80	B	90	B	100	A

www.gnanbhandar.com